

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan kokous 17.6.2020 klo 17

1. Kokouksen avaus, työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta

Päätös: avattiin kokous, hyväksyttiin työjärjestys ja valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Harun Osmani ja Pauli Luttinen.

2. Itä-Uudenmaan poliisin turvallisuuskatsaus

Itä-Uudenmaan poliisin edustaja rikoskomisario Simo Kauppinen piti ajankohtaiskatsauksen poikkeustilan vaikutuksesta Vantaan turvallisuuteen ja kertoi keväällä käynnistyneestä Ankkuritoiminnasta.

Kauppinen mukaan turvallisuustilanne kokonaisuutena on hyvä, vaikka poikkeustilanne osaltaan lisäsi hälytystehtäviä. Avainasemassa on ennalta estävä toiminta mukaan lukien tiedonvaihto ja nuorisotyö. Vantaalla rikostilastoissa näkyvät etniset taustat, mikä johtuu osittain siitä, että Vantaa on monikulttuurinen kaupunki. Poliisin näkökulmasta jengiytymistä ei ole tapahtunut.

Merkittävä osa ennalta estävää toimintaa on Ankkuritoiminta. Sen käynnistyminen Vantaalla viivästyi poikkeustilan vuoksi, mutta nyt se pyörii täysillä. Toiminnan tavoitteena on katkaista nuoren, pääsääntöisesti alle 15-vuotiaan, alkava rikoskierre. Ankkuritoiminta ei kuitenkaan ole rikostutkintaa vaan poliisin ja kunnan toimijoiden yhteistä moniammatillista jatkuvasti kehittyvää työtä, jossa päämääränä on auttaa nuorta ja usein myös tämän vanhempia. Ankkuritoiminta on järjestäytynyt Vantaalla kolmeksi tiimiksi. Ne kokoontuvat viikon parin välein poliisilaitoksella toimintaan valikoituneen nuoren kanssa ja ohjaavat nuorta tuen piiriin palveluihin tai järjestöihin. Seurantaa tehdään pari kuukautta ensimmäisestä istunnosta, jonka jälkeen työtä tarvittaessa jatketaan.

Keskustelu: neuvottelukunnassa virisi vilkas keskustelu, joka kosketteli mm. Ankkuritoiminnan asiakasmääriä ja vaikuttavuuden seurantaa, maahanmuuttajataustaisten hakeutumista poliisikouluun, poliisiin kohdistuvia ennakkoluuloja, rasismia, radikalisoitumisen ennaltaehkäisyä ja exit-toimintaa. Todettiin, että samantyyppistä työtä on tehty jo aikaisemmin, mutta nyt mukana ovat varsinaiset Ankkurikäytännöt. Yhteistä seurantaa ei toistaiseksi ole. Poliisikoulutuksesta Kauppinen totesi, että kaikille hakijoille on samat kriteerit ja myös maahanmuuttajataustaisia hakijoita toivotaan enemmän.

Keskustelussa tuotiin esille, että kaupungin kasvaessa myös poliisin resursseista täytyy huolehtia, ja se vaatii valtiotason poliittisia päätöksiä. Kunnan tasolla panostaminen ennaltaehkäisevään toimintaan sekä lapsiin ja nuoriin maksaa itsensä takaisin, joten siihen voi kunnallispolitiikassa vaikuttaa.

Päätös: keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

3. Myönteisen erityiskohtelun ohjelman tilannekatsaus

Myönteisen erityiskohtelun koordinaattori Piia Sauranen piti tilannekatsauksen, kertoi korona-ajan vaikutuksista ohjelman toimeenpanoon ja avasi ajatuksia toimintaohjelman tulevaisuudesta. Esityskalvot, joissa on tarkempia tietoja ohjelmasta ja sen toimeenpanosta, löytyvät Extranetistä.

Sauranen kertoi, että koronan aiheuttama poikkeustila on vaikuttanut ohjelman toteutukseen mm. siirtämällä toimintaa verkkoon ja uusille alustoille, mutta kaikkia toimia ei ole voitu toteuttaa. Koronan mukana on tullut esille myös uusia huolia kuten perheiden taloudellinen ahdinko ja vanhempien väsyminen. Ruoka-avulle on ollut kova tarve. Osa kouluikäisistä olisi tarvinnut enemmän tukea etäkoulussa, etenkin vieraskieliset ja nivelvaiheessa olevat lapset ja nuoret.

Viime vuonna aloitettu puistoruokailu toteutetaan tänä kesänä piknik-pusseina. Ensimmäisen viikon kokemus oli hyvä ja pussit jaettiin niin nopeasti, että toiselle viikolle niiden määrää on lisätty. Järjestöjen erityisavustukset

tuovat paljon lisäarvoa tämän vuoden toteutukseen, ja niillä saadaan jokaiselle alueelle jotain toimintaa. Nyt kauden (2019-2021) puolivälissä on aika suunnata katseet tulevaisuuteen. Toiveena on ensi keväänä uusi ohjelmaluonnos, joka keskustelisi tiiviimmin strategian ja hyvinvointiohjelman kanssa huomioiden entistä parempi yhteistyö toimialojen kesken yhteisten toimenpiteiden muodossa ja järjestöjen kanssa.

Keskustelu: Neuvottelukunta toivoi ohjelmalle jatkoa ja evästi uuden ohjelmakauden valmistelua mm. ehdottamalla enemmän yhteistyötä ympäristötoimen kanssa. Rahoituksen osalta Sauranen totesi, että tietoon pohjautuen uuden ohjelmakauden hakemiselle on hyvät perustelut, sillä korona on vaikuttanut erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin. Vantaa on hakenut rahoitusta myös [lähiöohjelmasta](#), jolla on samantyyppisiä tavoitteita kuin myönteisen erityiskohtelun-ohjelmalla.

Päätös: keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

4. Aikuisten perusopetuksen tilakysymys

Sopivan opetustilan etsintä aikuisten perusopetuksen täysimääräistä toteuttamista varten jatkuu. Aikuisopiston koulutuspäällikkö Marja Repo taustoitti asiaa ja kertoi tämänhetkisestä tilanteesta. Tiivistetysti: aikuisten maahanmuuttajien perusopetus Vantaalla kaipaa kehittämistä ja tarvitsee siihen soveltuvat opetustilat voidakseen toteutua täysimääräisenä. Erilaisia vaihtoehtoja on käyty läpi tilakeskuksen kanssa, mutta toistaiseksi on palattu lähtöruutuun eli toiveeseen saada Orvokkien koulu aikuisten perusopetuksen käyttöön. Opistotalon tilapulan vuoksi opetusta on jouduttu rajaamaan nuorille, jotta he pääsisivät jatkokouluun, kun taas vanhempia ohjataan muualle, lähinnä Helsinkiin. Vantaa ei joudu maksamaan muihin kaupunkeihin ohjatuista opiskelijoista. Vantaalla opiskelupaikkoja on vain sata, kun niitä pitäisi olla noin 200.

Revon mukaan on olennaista päättää, järjestääkö Vantaa opetuksen itse ja missä organisaatiossa vai annetaanko opetuslupa muille oppilaitoksille. Sivistystoimen apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalskeen kanta on, että Vantaan tulee järjestää opetus itse. Opetuksen voisi toteuttaa kaupunkikulttuurin ja kasvatuksen ja opetuksen toimialan yhteistyönä. Kustannuksista huolehtii valtio maksamalla kaikki kurssit valtionosuuksina. Kaikkein paras ratkaisu olisi saada Vantaalle aikuisten peruskoulu.

Keskustelu: Keskusteltiin erilaisista tilavaihtoehtoista mm. Koivukylän Kirnusta ja Tuomelan koulusta, jotka eivät vaikuta toteuttamiskelpoisilta. Tiloilla on iso merkitys opetuksen onnistumiseksi ja niiden pitää olla yhtenäiset ja riittävän isot, sillä opetus on vuosiluokkaan sitomatonta ja opiskelijat siirtyvät luokasta toiseen päivän aikana. Sen lisäksi opiskeluhuoltoon ja hyvien opettajien sitouttamiseksi tarvitaan hyvät tilat.

Päätös: keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

5. Toimialojen ja TE-toimiston ajankohtaiset kuulumiset

Toimialojen ja TE-toimiston edustajat kertoivat, miten koronan aiheuttama poikkeustila on näkynyt toiminnassa ja palveluissa erityisesti maahanmuuttajataustaisten vantaalaisten näkökulmasta.

Te-toimisto: Simo Kettunen kertoi, että poikkeustila on vaikuttanut palveluihin mm. siten, että asiakastyötä on tehty etänä ja asiakkaita palveltu paikan päällä vain rajoitetusti. Paluusta normaaliin ei ole vielä tietoa, mutta ainakin elokuussa käynnistät kotokoulutukset alkavat etänä. Tällä hetkellä työnhakijoita on Vantaalla noin 37 000, mikä on 15 000 enemmän kuin viime vuonna. Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden määrä on tuplaantunut kahdestatuhannesta neljäntuhanteen. Kettusen tarkemmat muistiinpanot sekä tilastot ulkomaalaisista ja vieraskielisistä ikäryhmittäin löytyvät Extranetistä.

Kasvupalvelut: Hannele Lautiola kertoi, että Vantaa on hakemassa TEM:in erityisavustusta maahanmuuttajien ohjauksen ja neuvonnan kehittämiseen. Avustuksen tavoitteena on tehostaa maahanmuuttajien kotoutumista ja

työllistymistä kehittämällä ohjaus- ja neuvontapalveluita sekä niitä koskevaa monialaista yhteistyötä haku. Vantaa hakee 360 000 euroa kolmelle vuodelle.

Sosiaali- ja terveystoimi: Hilikka Linderborg kertoi, että korona on aiheuttanut paljon järjestelyjä ja mietintää, jotta lakisääteiset palvelut on voitu turvata. Asiakkaat ja työntekijät ovat säästyneet aika pitkälle sairastumiselta, palveluissa on tehty suuri digiloikka ja myös asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä. Lapsiperheille myönnettiin ennakoiden ruokarahaa ja Kela on myöntämässä koronalisän ruuan riittävyden turvaamiseksi. Asiassa toimittiin harmaalla alueella, mutta kaiken kaikkiaan tilanteesta selviytyttiin.

Kaupunkiympäristö: Ilkka Laine kertoi isoimpana muutoksena, että sovittuja asukastilaisuuksia jouduttiin perumaan, mutta nyt niitä on alettu järjestää erikoisjärjestelyin.

Päätös: keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

6. Jäljellä olevan toimintakauden 2020-2021 suunnittelu

Poikkeustilanne on aiheuttanut sen, että neuvottelukunta ei ole voinut kokoontua ja sen vuoksi keväälle suunnitellut teemakokoukset jäivät pitämättä. Keskusteltiin yhdessä syksyn ja koko jäljellä olevan (kevät 2021) toimintakauden suunnitelmasta ja päätettiin, että pidetään mahdollisuuksien mukaan viime kevätkaudelle suunnitellut kokoukset ensi syksynä ja sen lisäksi pyritään ottamaan loppukauden kokouksiin seuraavia teemoja:

- isot asiat kuten kotoutumisasioiden vastuunjako maakuntauudistuksessa (kenen vastuulle kotoutumissuunnitelmat: kunnan vai maakunnan) ja valtion kotouttamisohjelma
- mielenterveys, keväällä 2021

Syksyn kokouspäivät ovat:

- 26.8. lähisuhdeväkivalta-teema, kokoukseen pyydetään mukaan sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja Timo Aronkylä
- 30.9. turvallisuus
- 11.11. nuoret
- 16.12.

Lisäksi toivottiin apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrandin osallistumista kokoukseen sekä kokousten mahdollistamista Teamsissa, jos tavanomaista kokousta ei voi järjestää. Valtuustosali on alustavasti varattu.

Päätös: keskusteltiin, sovittiin kokouspäivät ja teemat ja merkittiin tiedoksi.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.07 ja toivotti kaikille hyvää kesää.